

nummer 35, maart 1992

Officieel orgaan

van de

Filatelistenvereniging
"NOVIOPOST"

te

Nijmegen

Verschijnt 4x per jaar

IN DIT NUMMER

*

*

*

*

veel verenigingsnieuws

een verhaal over mijnbouw

het slot van de reeks

over deviezenproblemen

REDACTIE

Redactie adres:

Bergansiusstraat 8
6523 BW Nijmegen
tel. 080-222817

Expeditie:

J.H.M. Furer

Redactie:

N. van de Water
J. Spijkerman
J. Mulder

Tekeningen:

L.P. Straten

AGENDA

22 maart 1992

Internationale postzegelbeurs in Hotel "Erica" te Berg en Dal.

3 april 1992

Vergadering met de volgende punten:

- bezichtiging van de kavels van de grote veiling van 4 april, met daarnaast het "dubbeltjes"-gebeuren: stapels al dan niet afgeweekte postzegels liggen op de tafels te wachten om uitgezocht en meegenomen te worden tegen het luttele bedrag van 1 dubbeltje. Een grote aanvoer is verzekerd;
- voorts de gebruikelijke verloting en de gratis presentieverloting.

4 april 1992

Grote veiling, alleen voor de leden, met vele interessante kavels. Over aankopen is geen provisie verschuldigd. Bezichtiging van de kavels van 10.30-12.00 uur. Aanvang van de veiling om 13.30 uur.

1 mei 1992

Algemene ledenvergadering - voor elk lid een 'must' om deze vergadering bij te wonen:

- verslagen van bestuur en diverse commissies. Uw aanwezigheid op deze vergadering zal door de medewerkers als een teken van waardering worden opgevat;
- na het officiële gedeelte volgt een kleine veiling;
- tot slot de gebruikelijke verloting en de gratis presentieverloting.

5 juni 1992

Gewone bijeenkomst als afsluiting van het eerste gedeelte van het verenigingsjaar met de kans om vóór het vakantie seizoen nog wat filatelistisch materiaal op te doen via een kleine veiling, of, tot besluit een **grote verloting zonder nieten**.

Alle vergaderingen, met uitzondering van de Internationale Postzegeldag (Hotel "ERICA" te Berg en Dal), zijn in Wijkcentrum "De Klokketoren", Burg. Slotemaker de Bruineweg 270 (hoek Muntweg) te Nijmegen (telefoon 080-552649). Aanvang der vergaderingen om 14.30 uur ('s middags) en 20.00 uur ('s avonds). Zaal open: respectievelijk 14.00 uur en 19.00 uur.

Veiling

Ook ditmaal is er weer een schat aan materiaal op de grote veiling van 4 april a.s. Voor een redelijke prijs kunt u misschien zegels of poststukken aanschaffen waar u al een tijd naar zoekt. De veilingcatalogus wordt echter niet automatisch aan iedereen toegezonden. Maar een liefst filatelistisch gefrankeerde brief aan dhr. H. Pierlo doet wonderen. Zijn adres is: Bergansiusstraat 13, 6523 BV Nijmegen.

Nog nooit op onze grote veiling geweest? Dan zult u nu toch eens die stap moeten doen om uw geluk te beproeven. Misschien gaat u wel naar huis met een mooie aanwinst voor uw verzameling. Voor de goede orde nog even dit. De kavels kunnen bekeken worden tijdens de vergadering van 3 april en op de dag van de veiling zelf tussen 10.30 en 12.00. Om 13.30 begint de veiling en barst het spektakel van het bieden los.

Rondzending

Aan het begin van het jaar zijn er weer boekjes afgerekend. Dat betekent dat de boekjes uit de circulatie zijn genomen. Degene die een afrekening hebben ontvangen en hun boekjes nog niet hebben opgehaald, worden verzocht contact op te nemen met de heer Rijsdijk, Postweg 37, Nijmegen, tel 080-221596.

Na telefonisch overleg kunt u dan uw rondzendboekjes ophalen.

Noviopostje

Gevraagd: adreswijzigingskaarten (Cijferzegel Crouwel) met opdruk: **Kosteloos voor studiegebruik.**

Eveneens PTT Telecom-briefkaarten (Wijziging telefoonnummer), 55 en 60 ct, normaal gebruikt. Aanbiedingen aan:
dhr. J. Rutten, van 't Santstraat 142, 6523 BK Nijmegen.

Internationale Postzegeldag

Het is toch maar een uitkomst dat ze er zijn: de Postzegeldagen. Dat zijn toch de gelegenheden bij uitstek om ontbrekende zegels of poststukken te bemachtigen. Al dat gezoek vraagt wel enige inspanning maar meestal loont het ruimschoots de moeite. De opbouw van een verzameling vraagt nu eenmaal veel zorg en tijd, maar er is gelukkig niets of memand in deze jachtige wereld die ons bij onze hobby tot spoed aanmaant. Maar wanneer zich de gelegenheid voordoet om de collectie uit te breiden, zal de verzamelaar zich deze kans niet laten ontglippen. En op

ZONDAG 22 MAART 1992

is er weer zo'n uitgelezen kans want dan wordt weer de traditionele Postzegeldag gehouden. Deze dag, waarvan de organisatie door de Nijmeegse verenigingen in handen is gegeven van de Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen, wordt gehouden in Hotel ERICA te Berg en Dal. Het feest begint 's morgens om 10 uur en duurt tot 's middags 5 uur.

Tot ziens in ERICA !!!

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (080) 226585-233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

Jaarvergadering

De agenda van de jaarvergadering van Filatelistenvereniging "NOVIOPOST" welke zal worden gehouden op vrijdag 1 mei 1991, ziet er als volgt uit:

1. Opening
2. Notulen van de vorige vergadering van 3 mei 1991
3. Herdenking overleden leden
4. Jaarverslagen:
 - a. bestuur
 - b. secretaris
 - c. ledensecretaris
 - d. Commissie Voorlichting
 - e. redactie NOVIOPOSTA
 - f. Commissie Veilingen en Verlotingen
 - g. Hoofd Rondzendingen
 - h. Hoofd Nieuwtjesdienst
 - i. Hoofd FDC-dienst
 - j. penningmeester en verslag Kascommissie
5. Benoeming kascommissie
6. Bestuursverkiezing

Aftredende bestuursleden zijn de heren J. Toussaint en J.G.M. Rademaker. Beiden stellen zich herkiesbaar. Eventuele kandidaten kunnen zich tot voor de vergadering melden bij de secretaris, mits deze aanmelding is voorzien van de handtekening van tenminste tien leden en de bereidverklaring van de kandida(a)t(e).
7. Benoeming ereleden
8. Mededelingen en wat verder ter tafel komt
9. Rondvraag en sluiting

J. Rijsdijk

Verslag jaarvergadering van 3 mei 1991

1. Bij ontstentenis van een voorzitter opent dhr. Hilgers de vergadering. Hij deelt mede hopelijk al volgende maand te kunnen vertellen dat de vacature vervuld is. Voor deze gelegenheid stelt hij voor dat onze erevoorzitter de vergadering leidt. Dhr. Bosman neemt de voorzittershamer ter hand.
2. De notulen van de ledenvergadering zijn gepubliceerd in NOVIOPOSTA van maart 1991. De notulen worden goedgekeurd.
3. Ons zijn sinds de vergadering van 4 mei 1990 acht leden ontvallen, namelijk G.P. Sutmuller, E.J. Geersen, H.A.M. Leenders, K.W.C. van Harten, J.S.A. Busser, J.C. Zegers, J.P. Bijleveld en J.G.M. Joosten. Ter nagedachtenis worden enkele ogenblikken stilte in acht genomen.
4. Jaarverslag van het bestuur. Is gepubliceerd en wordt goedgekeurd.
Jaarverslag secretaris. Is eveneens gepubliceerd en wordt goedgekeurd.
Jaarverslag ledenadministratie is gepubliceerd en wordt goedgekeurd.
Jaarverslag Commissie Voorlichting is gepubliceerd en wordt goedgekeurd.
Verslag Commissie Postzegelbeurs. Dhr. Bosman geeft nog een toelichting. Het verslag is gepubliceerd en wordt goedgekeurd. Wel is er de opmerking dat de naamgeving niet geheel correct is. Voorgesteld wordt de naam te wijzigen in *Verslag Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen*.
Verslag redactie NOVIOPOSTA is gepubliceerd en wordt goedgekeurd. Dhr. Spijkerman kondigt aan dat de druk van het blad gewijzigd zal worden. Zal erg fraai worden. De medewerkers, redacteurs, de tekenaar en de expeditie worden bedankt voor hun werkzaamheden.
Verslag Commissie Veilingen en Verlotingen is gepubliceerd en wordt goedgekeurd. Ter nadere informatie wordt meegedeeld dat er 4000 loten zijn verkocht. Ook de veilingen lopen goed.
Verslag Hoofd Rondzendingen is gepubliceerd en wordt goedgekeurd. Meegedeeld wordt dat er nogal wat is gereorganiseerd. Omzet bedroeg f 63.000,-. Zal ook dit lopende jaar wel gehaald worden. Zie ook verslag penningmeester.
Verslag Hoofd Nieuwtjesdienst. Is gepubliceerd en wordt goedgekeurd.
Verslag Hoofd FDC-dienst is gepubliceerd en wordt goedgekeurd.
Verslag penningmeester en Kascommissie. Het verslag van de penningmeester is gepubliceerd. De post provisie vraagt enige toelichting. Na het overlijden van dhr. Moonemans hebben de heren Bosman en Rijdsdijk de rondzendingen voorlopig overgenomen en later overgedragen aan dhr. Van Harten. Toen een en ander bijna was afgewerkt, overleed helaas ook dhr. Van Harten. De heren Bosman en Rijdsdijk deden weer de eerste opvang want de opvolger moest niet met een erfenis worden belast. Zij hebben alle "openstaande posten" gebeld of aangeschreven om met spoed hun saldi over te maken. De nieuwe administrateur, dhr. Thijssen, moet met een goede balans beginnen. De heren Bosman en Rijdsdijk hebben f 4.743,81 aan de penningmeester afgedragen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat 'Rondzendingen' vroeger een voorschot had van f 5.000,-. Dit is dus ook weggewerkt. De kosten van de rondzendingen waren ditmaal nogal al hoog, doch dat was het gevolg van de vele wijzigingen en daardoor veel drukwerk.

Vervolgens wordt het verslag van de Kascommissie voorgelezen door dhr. Coenen. De commissie heeft de kas en de boekhouding gecontroleerd en in orde bevonden. Wel heeft zij enkele bemerkingen. De commissie vindt de administratie van de verlotingen en veilingen nog steeds niet erg overzichtelijk, en dringt er bij het bestuur op aan om een gescheiden administratie te voeren. Verder zou er een administratie moeten komen van de verkochte en in voorraad zijnde loten (lotnummers). Ook stelt de commissie voor een overzicht aan te leggen van de in voorraad zijnde prijzen. Daarnaast stelt zij dat er geen provisie moet worden gegeven op de verkoop van rondzendboekjes. De penningmeester zou achteraf met de verkopers moeten afrekenen. Ook heeft de Kascommissie enige moeite met de aankoop van een verzameling postzegels ad f 900,-, bestemd voor verkaveling en rondzendingen. Tot slot heeft zij een opmerking over de bijdrage per lid aan de Bond. Betaald zou alleen moeten worden voor leden die werkelijk hun contributie hebben betaald, en niet voor een ieder die als lid staat ingeschreven.

De voorzitter van de vergadering gaat in op de punten. Wat de provisie over de boekjes betreft, is dit historisch gegroeid en is begonnen bij dhr. Moonemans. Dit om weinig administratie te hebben. De overige punten zullen ter nadere beschouwing worden meegenomen in een bestuursvergadering.

Het verslag wordt daarna goedgekeurd. Er volgt een applaus voor de makers van de verslagen voor het vele werk dat zij voor de vereniging hebben verzet.

5. Benoeming Kascommissie. Dhr. Coenen treedt af. Dhr. Sieba wordt voorzitter, dhr. Claus wordt tweede man en dhr. Steenbergens wordt reserve.

6. Bestuursverkiezing. Mevr. van Hoogstraten en dhr. Van Houdt zijn aftredend doch verkiesbaar. Er hebben zich geen tegenkandidaten gemeld. Zij worden bij acclamatie herkozen.

Het bestuur heeft nog twee kandidaten gevonden die bestuurslid willen worden. Het zijn de heren Mulder en Toussaint. Zij worden officieel krachtens Art. 14 van de Statuten voorgedragen door tien leden. Zij hebben zich akkoord verklaard en nemen een eventuele benoeming aan. Zij worden door de vergadering benoemd.

Als ingelast punt komt aan de orde de benoeming van mevr. Dassel en dhr. Van 't Zelfde tot ereleden. Dit wordt aangenomen. Zij ontvangen, tegelijk met het erelid Bosman, een oorkonde die het bestuur heeft laten ontwerpen.

7. Mededelingen en wat verder ter tafel komt. Er zullen in de toekomst problemen kunnen ontstaan met de huisvesting in de Klokketoren. Exacte plannen zijn nog niet bekend en we moeten maar even rustig afwachten. Intussen zal het bestuur zich wel beraden over alternatieven.
8. Rondvraag. Dhr. Rutten vraagt of er al iets bekend is over een bezoek aan een expeditieknoppunt. Het antwoord kan kort zijn: nee. Dhr. Bosman stelt de vraag of een erelid contributie moet betalen. Hij legt de vraag voor aan het bestuur om daar een beslissing over te nemen.
9. Sluiting. Dhr. Hilgers sluit de vergadering onder dankzegging aan alle aanwezigen.

ALLEEN VOOR STUURLUI?

Nee, postzegels zijn er natuurlijk voor ons allemaal. Vrijwel iedereen vindt wel iets in postzegels dat hem of haar boeit. De

BON

JÁ, STUUR MIJ ZONDER
VERDERE VERPLICHTINGEN
HET GRATIS BOEKJE
'ALLES OVER POSTZEGELS
VERZAMELEN'.

Naam en voorletter s: _____

_____ M/V

Straat en huisnummer: _____

Postcode en woonplaats: _____

In een envelop zenden aan: PTT Post Filatelie,
Antwoordnummer 108, 9700 VB Groningen. U hoeft
geen postzegel te plakken.

afbeelding zelf, of 'het verhaal erachter'. En dat is nou precies waarom zoveel mensen ze verzamelen.

GRATIS BOEKJE

Die verhalen leest u in het gratis boekje 'Alles over postzegels verzamelen'.

Over de historie van postzegels, het ontwerpen, het verzamelen. Interviews met een ontwerper en een verzamelaar. Nooit eerder was zo'n uitgebreid boekje gratis verkrijgbaar voor iedereen die meer wil weten over postzegels. Met deze bon kunt u een exemplaar aanvragen.

ptt post

VERENIGINGSNIEUWS

Nederlandsch Maandblad voor de Philatelie

Evenals vorige jaren hebben abonnees die gedurende het gehele afgelopen jaar lid waren van meer dan één, bij het maandblad aangesloten vereniging, recht op restitutie van 'dubbel' betaald abonnementsgeld. Deze leden moeten zelf een verzoek daartoe indienen door vóór 1 mei a.s. een briefkaart te sturen aan: Mevr. E. Braakensiek, Postbus 5905, 3273 ZG Westmaas, met vermelding van:

- de vereniging waarvan u het hele jaar 1991 lid bent geweest (geen gespecialiseerde verenigingen zoals Beeldfilatelist, Po&Po, etc);
- de postrekening

Wilt u het bedrag per bank overgemaakt hebben, dan moet u het gironummer van de bank en uw bankrekeningnummer vermelden. Hebt u na het lezen van bovenstaande nog problemen, stelt u dan zich in verbinding met onze secretaris, dhr. J. Rijsdijk. Hij zal u graag helpen.

Bloemenmagazijn
en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275

telefoon 55 02 75 • nijmegen

Middagbijeenkomsten

De volgende middagbijeenkomsten zullen bij leven en welzijn worden gehouden op: **17 maart, 14 april, 19 mei en 16 juni.**

In verband met de vakanties zijn er gedurende de maanden juli en augustus geen bijeenkomsten. In september begint het nieuwe seizoen weer.

De Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen, waarin de Nijmeegse postzegelverenigingen participeren, zorgt elke maand voor een programma met o.a. een dialezing of filatelistisch praatje, een kleine veiling en een verloting. En bovenal: het is er gezellig. Iedereen die lid is van een van de Nijmeegse postzegelverenigingen, is van harte welkom. Hoewel deze bijeenkomsten in eerste aanleg zijn bedoeld voor 65-plussers, zijn anderen die de derde dinsdagmiddag van elke maand last hebben van de postzegelkoorts of met hun ziel onder de arm lopen, eveneens graag geziene gasten.

KOMT U OOK ??

Ondergetekende, dhr./mevr. ,

(adres).....,

(postcode + woonplaats)

geeft zich bij deze op als lid/heeft interesse in een lidmaatschap
van Filatelistenvereniging "NOVIOPOSTA",
Postweg 37, 6523 KR Nijmegen.

Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen

in samenwerking met

Nederlandse Vereniging van Postzegelverzamelaars

afd. Nijmegen

INTERNATIONALE POSTZEGELBEURS

Toegang gratis

Zondag 22 maart 1992

**in Hotel ERICA te BERG EN DAL
van 10.00-17.00 uur**

Hiermede wordt U uitgenodigd tot een bezoek aan de Internationale postzegelbeurs.
Hotel ERICA te Berg en Dal zal op bovengenoemde datum het centrum zijn van een
groot filatelistisch gebeuren.

U vindt in de zalen van genoemd hotel een keur van zegels, postwaardestukken,
catalogi en alles wat een filatelist interesseert.

Op beperkte schaal zal ook ruimte beschikbaar zijn om te ruilen.

Voor inlichtingen en tafelereservering:

H. Janssen, Esdoornstraat 9, 6573 WV Beek-Ubbergen tel. 08895-42703
A. J. Lamers, Zellersacker 20-08, 6546 HW Nijmegen tel. 080-785092

Deze beurs is speciaal bedoeld voor postzegels. Muntenruil of -handel e.d. is niet
toegestaan.

U wordt er tevens op attent gemaakt op de uitstekende keuken van Hotel ERICA.
Tot ziens in Berg en Dal.

Van en voor de jeugd

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.

Tot op heden is in onze vereniging niet zoveel gesproken over de jeugd. Weten al onze leden wel van het bestaan van een Nijmeegse jeugdpostzegelclub?

Het verzamelen van postzegels werd het eerst door jongeren gedaan en pas later begonnen volwassenen ermee. Op een jeugdclub leert de jeugd wat je also kan verzamelen en hoe je een verzameling moet opbouwen.

Zo begint de jeugd veelal bij het opzetten van een landenverzameling niet vanaf het jaar 1852, doch vangen de jeugdleden voorlopig aan met bijvoorbeeld hun jaar van geboorte. En natuurlijk werken we niet met een "voordrukalbum". Dit is veel te statisch en levert nauwelijks meer plezier op dan het vullen van de lege vakjes. Met blanco bladen is men vrij in de opzet en kunnen ook poststukken aan de verzameling worden toegevoegd. Zo gaat er dan een unieke persoonlijke verzameling ontstaan, die we graag aan anderen tonen. Zie hier het beeld van de ideale verzamelaar.

Ook kan de jeugd leren hoe thematisch verzameld moet worden. Zo'n verzameling vereist vaak heel wat studie, maar biedt wel de mogelijkheid om filatelie en een andere hobby te combineren. Het komt overeen met het zelf schrijven van een boek, waarin de postzegels en de thematische stempels op poststukken natuurlijk alle voorkomen. Dan kunnen we spreken van een totaal filatelist. Het spreekt voor zich dat de jeugdleden hun materiaal voornamelijk verkrijgen door het veelvuldig ruilen van doubletten.

Na deze korte uiteenzetting over de jeugdfilatellie het verband met onszelf, de volwassen verzamelaars. Eens zal een deel van deze jeugdige verzamelaars onderdak zoeken bij ons. Wat kunnen wij doen om een dergelijke overstap te stimuleren? Laat de jeugd in een vroeg stadium reeds kennis maken met de volwassen tak van de vereniging, door bijvoorbeeld jaarlijks de jeugd uit te nodigen voor een clubavond.

Natuurlijk moet dit dan een avond zijn met een inhoud die hun aanspreekt. Ook toezending van ons verenigingsblad kan de diverse interesses versterken.

Kunnen we met meer interesse van de volwassenen ook de nodige jeugdleiders recruteren? We horen het antwoord al: "Ik weet er zo weinig van"!! Geen enkel probleem want menig jeugdleider is zo begonnen. Door middel van de landelijke cursus kan de jeugdleider een prima opleiding krijgen. En nog gratis ook!

Cursusgeld en reiskosten komen voor rekening van de Stichting Jeugdfilatelie Nijmegen. Menig ouder is zo aan filatelistische kennis gekomen. Als we het aantal jeugdleiders kunnen uitbreiden, kunnen we de werving van jeugdleden meer gestalte geven.

Ook wordt bij deze gepleit voor een eigen "hoekje" in ons blad dat verzorgd zou worden door de jeugdleiders van de vereniging. Is dat geen goede toekomst voor onze jeugd?

Bevrijdingsmuseum

Van 20 februari tot en met 17 mei a.s. wordt er in het Bevrijdingsmuseum te Groesbeek een tentoonstelling gehouden onder de titel "Bezetting en bevrijding op postzegels en brieven". Behalve de ruim honderd kaders met filatelistisch materiaal is er een speciale stand van het PTT Museum met ontwerpen van zegels uit de bezettingsperiode. Het is voor de rechtgeaarde filatelist een 'must' om een bezoek te brengen aan deze tentoonstelling. Op 22 maart en 26 april vindt er tevens een lezing en een ruilmiddag plaats. De openingstijden zijn:

maandag t/m zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur

zondag van 12.00 tot 17.00 uur

De toegangsprijs bedraagt f 5,-, met speciale tarieven voor 65-plussers en groepen vanaf tien personen.

Deviezenproblemen rondom de Tweede Wereldoorlog - deel IV (slot)

Postzegelruil met het buitenland

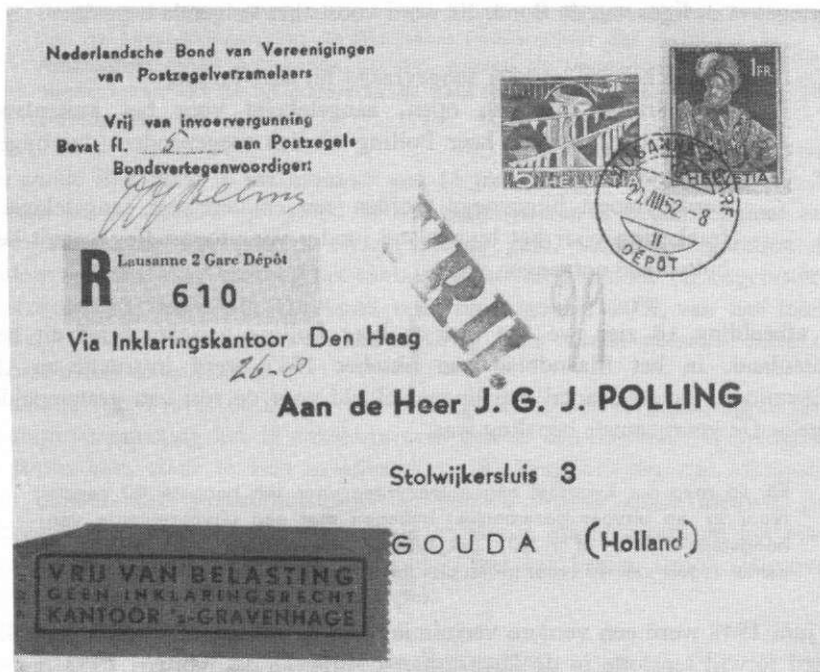
Direct na de bevrijding was postzegelruil met het buitenland niet mogelijk, zeer tot ongenoegen van de verzamelaars die graag weer met hun buitenlandse vrienden wilden gaan ruilen. Reeds in het Maandblad van december 1945, het tweede nummer dat na de bevrijding verscheen, werd hierover door de hoofdredacteur enkele opmerkingen gemaakt. Hij wees erop dat Nederland berooid uit de oorlog te voorschijn was gekomen en dat de weinige deviezen die Nederland bezat, voor meer noodzakelijke doeleinden gebruikt moesten worden dan voor de aankoop van postzegels voor verzamelaars. Hij schreef dan onder meer:

De Nederlandsche Bank verleent vergunningen o.a. voor de invoer en uitvoer van postzegels. In de praktijk worden vergunningen verleend aan handelaren, somtijds ook aan verzamelaars: in het laatste geval tegen zegels van het buitenland, volgens de nominale waarde, gerekend tegen de officiële koersen. Het aantal verzamelaarsvergunningen is gering.

Dat de verzamelaars zo weinig vergunningen kregen is begrijpelijk, omdat op deze ruil streng toezicht gehouden moest worden en omdat de mankracht hiervoor ontbrak. Ruilen zonder vergunning zou trouwens, hoewel het geen deviezen kostte, zeker tot misstanden leiden, hetgeen later ook bleek toen wel vergunningen verleend werden. Het duurde tot februari 1947 voordat het mogelijk werd op ruimere schaal tot postzegelruil met het buitenland over te gaan. In het februarinummer van het Maandblad staat afgebeeld de *Instructie betreffende postzegelruil met het buitenland door leden van vereenigingen, aangesloten bij den Bond van vereenigingen van postzegelverzamelaars te 's-Gravenhage*. Het "Kantoor Deviezenvergunningen" van De Nederlandsche Bank had het ruilen toegestaan, doch uitsluitend voor leden van de bij de Bond aangesloten vereenigingen. De voornaamste bepalingen van deze instructie waren:

- 1. hooguit een ongebruikt exemplaar van elke zegel per lid
- 2a. invoer en uitvoer dient gelijk te zijn
- 2b. binnen drie maanden moet de retourzending binnen zijn
- 2c. de door ruil verkregen zegels blijven eigendom van het betrokken lid

- 3a. combinatie van ruilaanvragen is niet toegestaan
- 3b. per maand mag voor f. 20.- geruild worden
- 4a. alle ruilzendingen lopen via het Bondsbestuur
- 4b. lijsten in duplo met een nauwkeurige omschrijving van de zending moeten bij de ruilaanvraag gevoegd worden

18. Een z.g. Polling brief. Toen na de bevrijding op bescheiden schaal postzegelruil met het buitenland werd toegestaan, gebeurde dit onder de voorwaarde dat zowel de brief naar het buitenland als de retourbrief liepen over de heer Polling, vertegenwoordiger van het Bondsbestuur (Bond van Vereenigingen van Postzegelverzamelaars te 's Gravenhage). Deze retourbrief van 20 augustus 1952 met een waarde van f 5,- aan postzegels komt uit Lausanne. De brief werd ongeopend vrijgegeven door de PTT.

Hoewel het niet uit het opschrift van de instructie blijkt, ging het hier uitsluitend om de ruil van ongebruikte postzegels. De hoofdredacteur schreef dan ook:

De bedoeling van De Nederlandsche Bank is, als ik het wel zie, de verzamelaars in de gelegenheid te stellen de nieuwere zegels te verkrijgen. Dus niet om vroegere verschenen uitgaven te ruilen. ... Voor hen, die alleen gestempelde zegels verzamelen, bestaat sinds lang de mogelijkheid om te 'ruilen', door het zenden van zegels als frankering van brieven, waarbij toegestaan is een matige 'overfrankering' toe te passen.

Het Bondsbestuur droeg dhr. J.G.J. Polling te Gouda op om op te treden als vertegenwoordiger van de Bond. Er werd voorts het volgende bepaald:

- lijsten konden worden aangevraagd bij dhr. Polling
- alle brieven moesten open, aangetekend voor het buitenland gefrankeerd, aan de heer Polling worden toegezonden (dus onge-sloten couvert)
- verder moest bijgevoegd worden een couvert met aangetekende frankering voor het binnenland (nodig voor toezending vanuit het buitenland ontvangen zegels)

In afbeelding 18 zien we een aan de heer Polling gerichte brief uit het buitenland. In het Maandblad van oktober 1947 werd instructie nr. 2 opgenomen, die een aantal bepalingen inhield voor de ruil van gestempelde zegels. De voornaamste bepaling was:

Elk lid mag per kwartaal een ruilaanvraag voor ten hoogste 40 zegels (voor in- en uitvoer gezamenlijk) indienen met een uitvoerwaarde van hoogstens f 20,- of f 40,- per halfjaar met eveneens een maximum aantal zegels van 40 (voor in- en uitvoer tezamen).

In juni 1948 werd een verdere verruiming van de ruilmogelijkheden gepubliceerd terwijl tenslotte in de Dienstorder M140 van 18 februari 1953 onder punt 3 vermeld wordt:

Brieven, inhoudende postzegels tot een waarde van f 200,-, kunnen in verband met de door De Nederlandsche Bank N.V., Kantoor Deviezenvergunningen te Amsterdam, aan ingezetenen hier te lande verleende ALGEMENE VERGUNNING tot uitvoer (nr. PZ 49359417) eveneens gesloten ter verzending worden aangeboden. Een afzonderlijke vergunning is hiervoor niet vereist.

Zoals ik hiervoor al schreef bij de deviezencontrole, werden brieven waarin de justitie bij opening postzegels aantrof, aan de afzender teruggezonden met de opmerking dat uitvoer van postzegels verboden was.

Wanneer er echter geen afzender bekend was (geen adres op de enveloppe en geen adres in de brief) dan werden de postzegels verbeurdverklaard. In de Nederlandsche Staatscourant van 1947 heb ik twee lijsten gevonden onder het hoofd Ministeriële Beschikkingen, Departement van Justitie, met het volgende opschrift:

Openbaarmaking, ingevolge art. 32, lid 2, van het Deviezenbesluit 1945 van de beschikkingen van de Bijzondere Politierechter der rechtbank te Amsterdam tegen onbekende daders, waarbij de verbeurdverklaring is uitgesproken van de op onderstaande data in beslag genomen goederen en/of gelden.

De eerste lijst stond in het nummer van 16 juni met een opsomming van 59 posten en de tweede lijst stond in het nummer van 2 december met een opsomming van 146 posten. Naast vreemd geld, effecten, sigaretten en andere smokkelwaar bedroeg het aantal posten van gebruikte en ongebruikte postzegels 13, resp. 30. Dit komt neer op ongeveer 20% van het totale aantal. Ook hieruit blijkt weer dat op vrij grote schaal getracht werd de voorschriften te ontduiken.

Tenslotte wil ik over de invoer van postzegels nog het volgende opmerken. In mijn verzameling heb ik enkele brieven gericht aan het blad "Wereldpost" te Rotterdam, zoals te zien in afbeelding 19. Deze brieven zijn afkomstig van buitenlandse postadministraties en hebben vrijwel zeker nieuwe, pas uitgegeven postzegels bevat. Deze brieven waren opengemaakt op het postkantoor te Rotterdam en weer dichtgeplakt met een bruine strook. Hierover kwamen stempels, zoals een langstempel:

Postkantoor Rotterdam Bureel inklaring

of een rondstempel **Rotterdam C S . Pakketpost** met datum en uurvermelding. Nergens bleek nu dat de geadresseerde toestemming had gegeven de brieven open te maken. Wil de PTT thans een brief openen ten einde de inhoud te controleren, dan ontvangt de geadresseerde een formulier met allerlei vragen over de inhoud van de brief, maar tevens kan men dan schriftelijk toestemming geven de brief te openen. De PTT plakt dan na opening een ander formulier op de brief waarin uitdrukkelijk staat dat de geadresseerde toestemming voor opening gegeven heeft. Dit laatste ontbreekt nu op de hiervoor beschreven brieven.

19. Aangetekende brief van het Ministerie van Posterijen te Belgrado van 13 april 1950 en bestemd voor Rotterdam. Met toestemming van de geadresseerde is de brief op het postkantoor te Rotterdam 'Bureel Inklaring', geopend ten einde na te gaan of aan de voorschriften ten aanzien van de invoer van ongebruikte postzegels was voldaan.

Gelukkig wist men bij de Centrale Directie van de PTT de oplossing: in de jaren 1949/1950 stuurde de PTT wel een formulier aan de geadresseerde zoals hiervoor werd vermeld, doch op de enveloppe werd geen melding gemaakt van de verleende toestemming tot opening. De opening vond dus geheel terecht plaats, ook al blijkt dit niet uit de enveloppe.

Drs. W.J. van Doorn

H. ARENDZEN

KELFKENSBOOS 32-33

6511 TB NIJMEGEN TEL.: 080-601502 FAX.: 080-602861

- INKOOP
- VERKOOP
- TAXATIE
- BEMIDDELING

Postzegel en Munthandel

Wij leveren alle soorten DAVO albums uit voorraad.

- DAVO
- HARTBERGER
- IMPORTA
- KABE
- LINDNER
- LECHTUM
- -ROMUND
- SCHAUBEK
- SAFE
- ENZ

Niet in voorraad zijnde albums leveren wij binnen 24 uur.

Diverse catalogi uit voorraad leverbaar.

- BOREK
- YVERT et TELLIER
- STANLEY GIBBONS MOTIEF
- ZUMSTEIN
- ZONNEBLOEM
- PHILEX
- MICHEL
- NUMEX
- ENZ.

Wij hebben een grote voorraad Filatelisch en Numatisch artikelen en restant aanbiedingen.
Nieuwjes abonnementen gehele wereld.

INKOOP VAN ALLE VOORKOMENDE GOUDEN EN ZILVEREN VOORWERPEN

- Munten
- Bestek
- Penningen
- Tandengoud
- Sieraden
- Gebruiksvoorwerpen

OPENINGSTIJDEN

M	11.00 t/m	18.00 uur
D	9.30	18.00 uur
W	9.30	18.00 uur
D	9.30	21.00 uur
V	9.30	18.00 uur
Z	9.30	17.00 uur

KOSTELOZE TAXATIE. Bij verkoop geldige legitiematie verplicht!

RUIME PARKEERGELEGENHEID

Schlägel und Eisen

Uit de mijnbouw zijn diverse werktuigen voor de winning bekend, zoals de hak, de afbouwhamer en de mechanische werktuigen. Het bekendste is echter "Schlägel und Eisen". Een goed Nederlands woord voor dit gereedschap is er niet. In mijnbouwkringen is het oude gereedschap onder deze (Duitse) naam bekend. Dit komt door het feit dat in onze mijnen in het verre verleden veel geschoolde Duitse mijnwerkers werkzaam waren en Duitse begrippen meebrachten die volledig ingeburgerd raakten in het zuidelijk stukje Nederland.

Het gereedschap wordt in de mijnbouw al lang nergens meer toegepast. Het is alleen nog te bewonderen in het Mijnbouwmuseum.

Afb. 1

Afb. 3

Afb. 2

"Schlägel und Eisen" is eeuwenlang het voornaamste gereedschap van de mijnwerker geweest (afb. 1). Het vindt zijn oorsprong in de steen- en ertsmijnbouw. Bij onderzoek in de oudste vuursteen ontginningen heeft men slag- en splijtgereedschappen gevonden volgens het principe van "Schlägel und Eisen". Later zijn deze werktuigen ook in de kolenmijnbouw gebruikt (afb. 2).

Het beeld van de gekruiste werktuigen is uitgegroeid tot het internationale embleem van de mijnwerkers en wordt vaak afgebeeld in de wapens van landen of steden waar de mijnbouw van economische betekenis is (geweest) (afb. 3 en 4).

Afb. 4

Het mijnwerkerembleem dat ook voorkomt op postzegels, firmastempels (afb. 5) en gelegenhedstempels, wordt nog dikwijls ten onrechte als de "gekruiste hamertjes" betiteld en heel vaak foutief afgebeeld (afb. 6). De "Schlägel" of vuisthamer is iets gerond om een betere slagkracht te verkrijgen. De steel steekt niet boven de hamer uit. Het "Eisen" of puntijzer is een rechthoek die aan één zijde met vier schuine vlakken spits toeloopt. Deze punt werd op het gesteente geplaatst, waarna met de vuisthamer op het platte vlak van het puntijzer werd geslagen. Door het gebruik werd het puntijzer spoedig stomp, en werd dan door een nieuw vervangen. De mijnwerker droeg steeds een aantal goed aangepunte "Eisen" bij zich. Het "Eisen" werd goed vast op de steel geschoven, vandaar dat de steel een stukje boven het "Eisen" uitsteekt (afb. 4).

In historische mijnbouwkundeboeken zijn de mijnwerkers die "Schlägel und Eisen" gebruiken tijdens het werk, steeds op vrijwel identieke manier afgebeeld. Het "Eisen" hield men in de linkerhand, terwijl men de "Schlägel" rechts hanteerde. Vroeger was rechtshandigheid een normale zaak. Links-handigen moesten zo nodig "omgeschoold" worden.

Afb. 5

Dat rechtshandig zijn vroeger normaal was, blijkt uit het feit dat in Duitsland (Duitse Rijk) uitgegeven zegels waarop een linkshandige mijnwerker bezig is (afb. 7), twee jaar later werden gevolgd door zegels met dezelfde afbeelding met "Bergleute in berichtigter Darstellung". Rechtshandig dus (afb. 8). Tijdens het werk ontstond reeds het beeld van de gekruiste werktuigen. Bij het beëindigen van het werk werd eerst het "Eisen" neergelegd, en daarna de "Schlägel". Hieruit volgt dat de steel van de "Schlägel" over de steel van het "Eisen" ligt. De kop van de "Schlägel" ligt links, die van het "Eisen" rechts (afb. 9).

Afb. 7

Afb. 6

Afb. 8

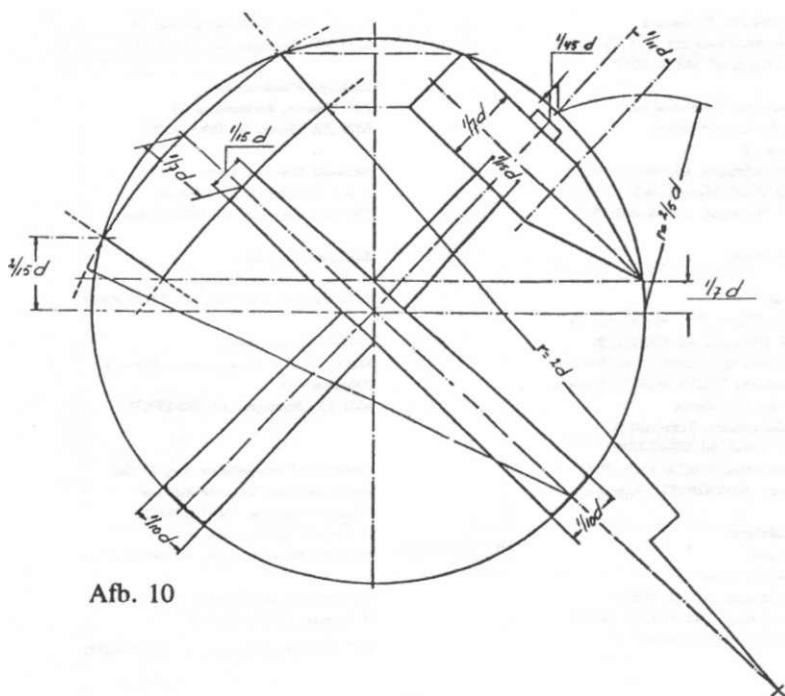

Afb. 9

Een goede weergave van "Schlägel und Eisen" wordt verkregen als men deze construeert volgens de vastgestelde normen (afb. 10). Het is niet gemakkelijk maar misschien de moeite waard om deze constructie eens op een regenachtige dag te proberen na te tekenen.

Tot zo ver de uiteenzetting over "Schlägel und Eisen". Misschien dat u in de toekomst, na het lezen van dit verhaal, de "gekruste hamertjes" met meer aandacht zult bekijken.

J. Toussaint

Afb. 10

FIL. VER. "NOVIOPOST"

Bestuur

Voorzitter:

J.P. Toussaint, Waterstraat 43
6573 AB Beek-Ubbergen, tel. 08895-41851

Secretaris:

J. M. Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 080-221596

Penningmeester:

A. Thijssen, Postbus 77
6580 AB Malden, tel. 080-581054
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil. Ver. 'NOVIOPOST' Nijmegen
Mr. F.M. Hilgen, Prof. Huybersstr. 23
6524 NP Nijmegen, tel. 080-231150
Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrastraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

Namens Commissie Voorlichting:

J.G.M. Rademaker, Beethovenlaan 337
6865 DV Doorwerth, tel. 085-340331

Namens Redactie Novioposta:

J. Mulder, Hazeleger 218
5431 HT Cuijk, tel. 08850-14047

Uitleenadressen Yvert-catalogus:

Mevr. J.A. Dassel-Nienhuis,
Pandastraat 28
6531 VD Nijmegen, tel. 080-552698
J.A.W de Graaf, Malvert 24-26
6538 AP Nijmegen, tel. 080-440110

Nieuwtjesdienst

Buitenland:

Mr. F.M. Hilgers, Prof. Huybersstr. 23
6524 NP Nijmegen, tel. 080-231150
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Nederlandse FDC-dienst:

G.W. Schoenmaker, Tuinstraat 24
6551 ZK Weurt, tel. 08897-71006
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Ned.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Rondzenddienst

Administratie:

A. Thijssen, Postbus 77
6580 AB Malden, tel. 080-581054
Postbankrekening 2744133 t.n.v. Hoofd
Rondzendingen "NOVIOPOST"

Aanleveradres boelges:

J.M. Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 080-221596

Distributie:

J.H.A.A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

Subhoofd Oost:

Mevr. M. Dederen, Straalmanstraat 30
6521 JM Nijmegen, tel. 080-232465

Subhoofd Goffert:

E.J. Hubertus, Luipaardstraat 8
6531 PS Nijmegen, tel. 080-553735

Subhoofd West:

J.H.A.A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

Subhoofd Zuid:

L. v.d. Sloot, Winkelsteegseweg 16
6534 XE Nijmegen, tel. 080-551815

Subhoofd Maaskant-Oost:

J.H. Geneste, Berkenstraat 23
6598 AZ Heyen, tel. 08851-12203

Subhoofd Maaskant-West:

G.A.J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, tel. 08860-73868

Subhoofd Ooy polder:

A. Vos, Merelstraat 9
6573 AX Beek-Ubbergen, tel. 08895-42669

Gerichte Rondzendingen:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrastraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

Commissie Postzegelbeurs Berg en Dal, van de Stichting "Filatelie Rijk van Nijmegen", namens 'NOVIOPOST':

H. Janssen, Esdoornstraat 9
6573 WV Beek-Ubbergen, tel. 08895-42703

Bibliotheek en Rondzending tijdschriften:

H. Janssen, Esdoornstraat 9
6573 WV Beek-Ubbergen, tel. 08895-42703